

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši po nedeljki in dnevi po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se niso razniskirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegami „Slovenskemu Narodu“.

Pariz 27. novembra. Po noči je bilo v različnih četrtnih mestu Pariza nabito več malih plakatov z razjaljenji in z žuganjem proti vladu. Včeraj je bilo okolo 100 osob zarad pijanosti in upornih klicev v zapor dejanih.

Belgrad 25. nov. Vsa belgradska milica je dobila ukaz 29. novembra za marš pripravljenega biti. Na dan sv. Andreja bude Srbija proglašena kot neodvisna država.

Dubrovnik 25. nov. Turki so iz Epira in iz Janine vzeli osem bataljonov in jih poslali proti Baru na Črno goro.

Vojška.

Kedaj Plevna pade? To je vedno še največje vprašanje vsem novinam. Dolgo se ne more več držati. Iz Bukarešta se javlja, da so Rusi uže naročili od tam živeža za se-stradane Turke, ki se bodo udali.

Vzetje Edropolja smo uže včeraj po telegrafu poročali. Denes dopolnjujemo, da so to delo zvršile kolone princa Aleksandra Oldenburškega in polkovnika Lukovickega, pod poveljništvom generala Dandeville-a. Ruski dragonci so bežeče Turke podili. Ruski vojaki so morali čez gorati kraj velike težave premagati, a so se nad vso hvalo vzvišeno dobro držali, pravi oficijalno poročilo.

Rumuni so v Rahovi, katero so s šturmom vzeli, priplenili mnogo provijanta in streliča.

O Erzerumu piše dopisnik v „Daily News“: Erzerum je slabo pripravljen prena-

šati oblegovanje, žitnice so prazne, streliva je malo, in turški vojaki so izgubili pogum. — Tudi iz Karsa se je pred padcem javljalo, da so bili turški vojaki ves pogum izgubili.

O padcu Karsa.

Čudesno novico je doneslo svetu telegrafsko poročilo o prvih dneh pretečenega tedna iz azijskega bojišča o padu turške trdnjave Karsa. Človek, kateri bi le nekoliko zdrugega pojma imel o vojevanji in ob obleganji izvrstno oboroženih trdnjav, po nikakoršnih pogojih ne bi smel verjeti porečilu, ko bi ne bilo oficijalno došlo iz ruske stolice. Trdnjava, imajoča nad 12 tisoč mož posadke, 364 kanonov (razpostavljenih po vseh nevarnih fortih v najboljšem stanju), 36 tisoč topovskih patronov, 2 tisoč konj, nad 2 tisoč centov druge vojne priprave in preobilo živeža, sezidana mej kotlastimi soteskami v strahotnem gorovju 5858'16' črevljev (1848 metrov) nad morsko višino s čudnimi naravnimi trdnjavami obdana, popolno obkoljena, se je po prvem naskoku sovražnikovem podala, ki je bil le malo močnejši od trdnjavske posadke! Tak dogodek skrivnostno doni po ušesih, temnostjo napoljuje nam prsi, kot prečudno pravljico bi ga si zapomnili. Zgodovina enacega dogodka skoraj nam ne pove; vsaj trdnjava Kars sama nam dokazuje, da kaj tacega tudi pred 22 leti (27. novembra t. l.) nij bilo mogoče, mislim, da z novim orožjem sedaj še menj. Pravega uzroka o padu Karsa naj si ugibljemo; ali je to turška ali ruska zasluga? O tem dogodku nam razjasni nekoliko turško brezaktično višje vojno poveljništvo, drugo e-

moraliziranje turške posadke (vsled strašnih pobitij ponosnih Muktarjevih vojnih krdel,) rusko bistroumno vojevanje in staroveška hrabrost ruskih sinov. Tedaj nov dokaz o nemogočnosti kot realistično vpodobljenej močnosti. Naj nam je misliti, da bi bili Rusi v Karsu; turški napad bi se ne bil zgodil, da bi se le višji poveljnik z zdravo pametjo ne spričkal. Naj se sodi o tem resničnem dogodku v vojnej zgodovini enostransko ali po razumskih pogojih, priznati se mora, da rusko Slovanstvo v sebi neusahljivih nepremagljivih močij krije, po katerih se človeštvo le osrečevalne kreposti učiti more. Zaupno in ponosom se sme Slovan navduševati za take brate, vsaj mu dovolj dokazujejo z deli o svojem visocem poklicu mej prihodnjim človeštvom. — Britanskih kupcev pa se nikakor ne bojimo, vsaj so se uže dovolj pred človeštvom ob vseh časih osramotili, in o sedanjem si sè svojim nasprotnim početjem prokletstvo človeštva prouzrokujo: cisto naravnim zakonom se ne bodo upirali.

Generalmajor Mihael Pavlovič Grabe.

Mej junaci, ki so padli in junaške smrti umrli pri slavnem šturmnu na Kars, je tudi generalmajor Grabe. On je bil eden najinteligentnejših oficirjev. Rodovina njegova je iz Estlanda. Leta 1853 je stopil kot lejtnant v aktivno službo. Leta 1859 se je odlikoval v Kavkazu v boji proti pogorskim rodovom. On je bil pri vseh ekspedicijah, ki jih je Rusija naredila leta 1854, 1856, 1858, 1859, 1860, 1862 in 1863 proti vstalim rodovom v Kavkazu. Ruska armada je z njim večega vojaka izgubila.

Sladek.

Sladek spomin.

(Slika iz mestnega življenja. Spisal Josip M...č) (Konec.)

Drugo jutro sem jo res poljubljal, — in ona mene, in še nobenkrat nijsem s takim navdušenjem in prepričanjem govoril onih besedij, kakor mi jih je velel g. Barabek, — kajti gospica Amalija mi je kaj ljubeznjivo odvrnila moje ljubimkanje — ne sè sunljiji pod rebra.

Ko je bilo zadosteno terjatvam najnih ljubečih src, in me je Amalija podučila o svojem sklepku in namenu, stopil sem z Amalijo načrnost v stan g. Barabeka. Sedel je ravno v svojem naslonjači — in prebiral je novine. Bil je zelo osupnen, ko je zagledal, s kakšnim spremstvom sem prišel. Njega nijsem pustil k besedi in pričel sem takoj tako-le: Dovolite, dragi gospod, da po vašem ukazu, denes, ko sem spolnil svojo oblubo, stopim pred vas z devojko, katera mi je prva prišla potom,

ter vas prosim z njenim dovoljenjem za njen roko, — ker, kakor se boste še spominjali, ste mi dali besedo, da vi prevzamete odgovornost za vsako posledico, kar je za vas tem ložje, ker mi je slučaj pripeljal vašo hčerko v roke! — G. Barabek se je izgovarjal in ugovarjal, a jaz se ni jsem dal vgnati, — in ko je jela še Amalija mi sekundirati, ter mu zatrjevati, da druga ne mara, posebno pa onega majorja ne, — videl je, da se ne da nič opraviti, gineno je poljubil svojo hčer in potem mene, in dejal je: Blagoslovijam vaju moja otroka, bodita srečna! Najina radost bila je neizmerna, — Amalija je sedaj očeta, sedaj mene poljubljala, in ko sem jaz gospoda Barabeka opomnil, da morda tacega izida nij pričakoval, dejal mi je: Mora uže tako biti, meni je dovelj, da vidim svojo jedino hčer srečno, — in pomolil mi je list v roke, rekoč: berite!

Vzel sem list v roke in čital:

Tiralica!

David Jenkeles, po narodnosti žid, 30 let star, velike, čvrste postave, kodrastih las, črnih

očij, s polno rujavo brado, je denes iz tukaj-šnjega zapora ušel, in je zelo sumljiv doprišene tatvine. — Ako se zasači, se ima sem-kaj pritirati!

Od mestne policije 14. januarja 1866.

To je krasno, dejal sem proti g. Barabeku, prečitavši te vrstice, glejte, kako zelo skrbe ti gospodje za malenkost g. Davida Jenkelesa, katerega predstaviti imam čast v svojej osobi, in najbolje bi menda bilo, da si ne bodo belili las, ako ga jim izročim sam nazaj.

Pri tem, kar mi je Amalija od vas povedala včeraj, dozdevalo se mi je, ko sem te vrstice bral, da ste vi identični s tem Jenkelesom. — Sicer pa pustite tega Jenkelesa, naj uživa sveži zrak, posebno ker vem, da zaradi tatvine, katera se mu podklada, ima popolnem mirno vest.

Smijali smo se na vse grlo šali, — in Amalija je vrlo hvalila mojo umetnost, na kar jaz nijsem bil malo ponosen.

Od tega časa so mi tekle najveselejše uje. Kadar sem imel le urico časa, skušal sem

Evropa nij poznala Rusije.

Iz Gorenjskega 22. nov. [Izv. dop.]

Vendar se bode jelo enkrat daniti! Dostil dolgo je stal kitajski zid mej Rusijo in drugo Evropo, in tema nevednosti je pokrivala oba dela. Govorilo in pisalo se je mnogo o Egiptu, Turčiji, Ameriki in Avstraliji, le o velikanski Rusiji se nij pravega vedelo ničesar. Zapadna literatura je govorila do zdaj o njej, skoro brez izjeme, kakor o čudnej pošasti, in tej nevednosti je verjelo lahkoverno ljudstvo, dobro vemo iz kakih uzrokov. Tudi oni Evropci, ki so potovali v Rusijo, ter se vračali s prijetnimi vtisi, so klatili Evropi o njej le romantične pripovedke, ker so nevešči ruskega jezika, kakor bi bili prišli v Kitaj ali Perzijo, opazovali življenje in njegove posameznosti samo od vnanje strani, samo po vrhu, nikdar jim pa nij bilo mogoče proriti v globino življenja in njegovo bivstvo. Vesti o Rusih po časnikih, posebno nemških, so bile dozdaj tako neverne in zavite, da se je nehoté moral namisljati Rus, če je dobil kaj tacega v roke. Krivi so bili temu posebno dopisniki, ki večjidel še ruskih imen niso znali prav pisati, še manj so pa zadeli značaj ruskega naroda. Poljakom, ki so tudi pisarili o Rusih, so bile zadeve bolje znane, a vsled smrtnega sovraštva do „Moskalov“ niso hoteli povedati resnice, ker so na vsak način skušali izključiti Rusijo izmej evropske civilizacije, koje mesto si je bila pa uže privojevala.

Bi se pa mar temu čudil, da so zastopali časniki glede Rusije tako nasprotno stališče, kdor jih pozna? Kdor ne ve, da evropsko časnikarstvo ne стоji skoro nič na lastnih nogah? Interesi držav in Evrope so mu le sredstvo, koje vodijo potem posamne vlade, stranke in kompanije, kakor vodo na svoj mlin. Naravno se pod tem pogojem v Rusiji nij pisalo to, kar je pravo, temuč to, kar je bilo treba.

Če pa hoče zapad spoznati pravico in temeljito seznaniti se z Rusijo in njenimi razmerami, je treba, da se uči ruskega jezika, ter potem gre pit k izviru, kjer voda še nij skaljena. Hvala Bogu, da se uže dela velikansk korak, in ruski jezik zauzema mej prvimi jeziki sveta častno mesto, kakor zasuži.

da sem ga preživel v družbi g. Barabeka in njegove hčerke. Zraven sem se pa tudi pridno in marljivo pripravljal za zadnje izpite, katere sem imel to leto dovršiti, — in po katerih bi, prišedši v definitivno službo, takoj imela biti moja poroka z Amalijo.

„A osoda se mi je trdrovatno stavila v pot, kajti . . .

„Je bil pa zopet oni major,“ sežem mu jaz v besedo.

„Ne, ta je bil tedaj popolnem nedolžen, — ker je bil nagloma poklican v svojo Prusijo domov, kajti bilo je nesrečno leto 1866, vojske Avstrije s Prusijo. Pripravljanje za vojno bilo je viharno v vseh delih naše monarhije, — in tudi jaz, kot rezervni lejttenant, bil sem pozvan, da posvetim svoje moči za čast in slavo domovine. Trenotek ločitve bil je strašen za me, — toliko bolj pa še za Amalijo, ki je neprestano jokala in solze točila, — torej ga denes ne budem opisoval. V kratkem sem se poslovil z g. Barabekom, poljubil še jedenkrat Amalijo, — in popeljal sem se na severno bojišče. Bil sem skoro v

Uredništva raznih, posebno nemških časnikov, najbolj prav storé, da vzemejo v roko rusko slovico, da čitajo tudi ruske liste in potem naj brez strasti izrekajo svojo sodbo! Le ta pot vede do istine, ne pa nevedna za grizenost, sklenena z obupnim strahom pred rastočim Slovanstvom.

Vendar naj se iz zdravstvenih ozirov dovoli tu neka izjema. Ko smo mi v prvih latinskih šolah klopi skobljali, nam nij bilo pripuščeno obiskovati tudi italijanščine, da bi je z latinskim ne zmešali in slednjič nobenega jezika ne znali. Ravno tako naj se oproste od zgornjega nasveta „Tagblattovi“ uredniki in nekateri — drugi višji gospodje tu pri nas, ker ti revčki se kljubu znojnje muki še slovenščine ne morejo naučiti. Torej potrpljenje imejmo ž njimi, morebiti čas razkadi tudi to meglo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. novembra.

Delegacie so na 5. decembra skliceane na Dunaj.

V **ogerskem** zboru je zopet enkrat Helfyi o orientalnej politiki interpeliral: ali ne misli vlada, da je čas iz nedelavnosti stopiti proti ruskej raztegljivosti, ali pa vsaj, bode li vlada posreduovala za mir. Odgovor Tiszin bode tak, kakor je bil dosedaj vselej: nekaj fraz.

Vnanje države.

Rumunski knez je v ogovoru na svoje vojake rekel 24. t. m. Neodvisnost Rumunije je bila zapečatena s potoci krvi in se bode tudi s krvjo potrdila. Vojaki so mu s hurá-klici odgovarjali.

Angleški vladni listi se trudijo Avstriji dokazati, kako „škodljiva“ je njena orientalna politika, t. j. Angleži bi radi, da bi jim mi kostanj iz žrjavice vlekli, ker ga nihče drugi v Evropi neče.

Rim se imenuje po časnikih kot ono mesto, katero je Rusiji za prihodnje sklepanje miru najljubše.

Kaj bode novo **francosko** ministerstvo Rochebuet, ki je komaj v zbornico stovivši uže nezaupnico dobilo, zdaj storilo, to se ne ve. Pravijo, da bode v zbornico hodilo še nadalje, a nič udeležilo se debate. Maršal Mac-Mahon je ljut na zbornico. Republikanci žugajo, da temu ministerstvu ne bodo budeta dovolili. Kadar pride torej budget na vrsto, bode se francoska Mac-Mahonova kriza tako ali tako odločila.

vseh glavnih bitkah, iz katerih sem vedno sè zdravo kožo izšel, mej tem, ko je na tisoče mojih tovarišev obležalo. Da si se je naša vojska borila z navdušenjem in hrabro, — ko vedno, — umikati smo se morali zmirom nazaj, — jedino pri Trutenovem vrgli smo sovražnika popolnem nazaj. Kaj je bilo krivo našim nevsphemom, ne budem preiskaval, temuč na kratko budem omenil o teku, katerega sem zavzel. — Pri Chlumi bil sem ranjen in ujet ter odpeljan v Draždane. Moja rana nij bila nevarna, in sem kmalu toliko okreval, da sem mogel iz postelje, ter sem bil izpuščen, da sem se smel po mestu sprehajati proti danej častnej besedi, da ne budem skušal pobegniti. — V lepem letnem dnevu sem sedel v prostrem drevoredu, kjer je bilo na stotine ljudij, ki so gledali ujete in ranjene avstrijske vojake. Zamislil sem se, — in v meni so se dvigali spomini na ljube domače kraje, — na Amalijo. Uže je minolo več mesecev, kar nijsem dobil nobenega glasu od nje. — V tem trenotji zadrčala je kočija mimo mene — v katerej je sedela elegantna dama. Amalija, —

Dopisi.

Iz Trsta 26. nov. [Izv. dop.] V soboto večer je bila v tržaški čitalnici veselica, tombola in potem ples. Zbral se je nekoliko občinstva, ali vendar ne, kolikor bi ga moral priti. Zakaj so neki tako suhe zabave v tržaški čitalnici? Saj je v mestu, v katerem samo v sredini brez okolice 30.000 Slovanov živi, to društvo jedino! Zakaj v Trstu sušico tripi? Uzrok je naša narodna lenoba! Vsak le toliko stori, kolikor ga uže sama narodna lenoba k temu opominja. Imamo mnogo narodnih učenjakov. Zakaj ne bi predavanj osnovali? Zakaj ne bi govorili o raznih strokah pri besedah? Zakaj ne bi toliko ponižali se, da bi na oder stopili in zanetili kako iskričo v trda srca, ki še ne čutijo narodnega gorja? Zakaj ne bi drugi se podvizali zbirati dramatične moči okrog sebe in jih podučevati? Vse to bi se dalo in se mora izpeljati, drugače propademo in nasprotniki naši bodo na naših razvalinah praznovali zmago svojega obstanka.

Tržaška mestna čitalnica bi se morala na drugo stališče postaviti; da se samo časniki berejo, to nij zadost; treba je tudi za socijalno življenje skrbeti, igrati v poduk in zavavo, ter blažiti in uriti jezik, kateri je ravno mej našimi gospicami tako zanemarjen, da jih malo zna slovenščino pravilno govoriti.

Bliža se čas nove volitve odbora, takrat si je treba zbrati delavnih močij, katere bodo za narodno stvar več storile. V Trstu bi lahko imeli slovansko dvorano, kakor nikjer drugod; lahko bi imeli svoje gledišče v njej, in za vse potrebe, kjer se prostorov rabi. Ali zaspanost je huda bolezen, posebno pri nekaterih, kateri se je ne morejo nikakor otresti.

Iz Gorice 22. nov. [Izviren dopis.] Mesto okrajnega živinozdravnika bilo je oddano našemu rojaku A. Perku, dosedanjemu živinozdravniku v Volovski. Prav temu g. Perku nij hotel goriški lahonski municipij službe podeliti, ker je Slovenec, moral si je drugam pomagati, a to pa nas tem več veseli sedaj, da je dobil baš on c. k. službo okr. živinozdravnika za goriško, tolminsko ter građiško glavarstvo.

Ker imamo v Gorici i poštenega narodnega podkovskega konjskega zdravnika g. Ko-

mi je nehote ušla beseda iz ust, in srce mi je jelo glasno tolči. Tudi ona me je pogledala, — toda le za trenotek, in mislim, da me nij spoznala, kajti moje vnanje se je močno spremenilo, lice je bilo bledo zbog izgubljene krvi, in očesi ste mi globoko vpali. A ona je bila, nijsem se mogel motiti. Zapustil sem sedež, ter brzimi koraki, kolikor so mi namreč pripuščale moje slabe moči, hitel za kočijo, katero sem videl zaviti v bližnji hotel.

Nekaj minut kasneje objemal in poljubljal sem svojo Amalijo. Povedala mi je uzrok svojega bivanja v Draždanih. Zvedela je, da sem bil ujet. Skrb in ljubezen do mene jej nijste dale miru, — da je sprosila od očeta dovoljenja, da me poišče v Draždanih, kamor so bili navadno pripeljani avstrijski ujetniki. Pravila mi je, da je zapovedajoči mestni polveljnik nekdanji njen zaročenec major Stenger, — in misleč, da je pohodila njega, bil silno ljubezljiv ž njo, — a ko mu je stanje razjasnila in zahtevala, da jej pove, kje sem jaz, dejal jej je malomarno, da to njega malo briga, — in da je ne more postreči pri naj-

mela, brata dobro znanega našega stotnika in vojaškega pisatelja Andreja, upamo, da bode sedaj našim živinorejcem ustreženo.

Posebno pa si zapamtimo; „svoji k svojim!“ G. Komelova kovačnica je v čitalničnem dvorišči, teda ga priporočam prav toplo vsem domačim posestnikom in trgovcem, ki s konji v Gorico zahajajo. —

Učiteljska služba v goriški gluhenemici je še vedno prazna, akopram je uže v tretjih s 100 gld. več razpisana. Imeli smo v g. Hobanu in Jugu par izvrstnih močij, a zapustila sta zavod ter čutita se srečneja na deželi, kjer nij one pedantične komande. Malo več potrpljenja od strani dotednega vodstva, pa bo še bolje z učiteljstvom i na gluhenemici.

Čitalnica goriška napravi v soboto 24. t. m. plesno zabavo, da ustreže svojim družbenikom. V prihodnjem mesecu pa besedo z igro in petjem — zadnje, če pojde, kajti i pri vsej blagej naši, „slogi“ so vendar nastali kritični pevski časi. —

Moji, oziroma naši, „priatelji“ oprani in neoprani turkofili so sedaj po zmagaah naših vrlih bratov Rusov popolnem potrti ter želeno pričakujejo — mir ali pa pomoči kramarske Anglije za obtanek zahajajočega turškega polumesca; star italijanski pregovor pravi: „spetta cavallo che l'erba cresce!“

T—e.

Iz Dunaja 22. nov. [Izv. dop.] Od kar ima rusko vojevanje vspeh za vspehom na bojišči zaznamovati, prešel je velik strah v evropske turkoljube. Padec Karsa, ki je najsišajnejše vojno delo ruske armade v Aziji, je angleške diplome baje v tolik strahu pripravil, da so diplomatje kakor Beaconsfield na mah prišli ob pamet. Turška armada je v Aziji toliko kot uničena; najtrdnejša turška tvrdnjava je v ruskih rokah, nad tisoč in zopet tisoč turških vojakov v ruskem ujetništvu, okolo 400 turških kanonov plen russki itd., in kar je največ vredno: izvrstno organizirane bojne čete, polne zmagovalnega samosvestja, podeče pred soboj prestrašene muslimanske vojake! Armenija bode v kratkem popolnem v ruski oblasti in celo Carigrad hoče iz azijskega bojišča vzeći — ruska armada (o tem se je baje uže posvetovalo v generalnem štabu v Aziji).

boljševolji. Storil je to iz gole hudobije, — da si bi uže iz dotednih zapisnikov lehko našel moje ime, — ko bi sicer tudi v istini ne vedel za-me. Ko bi naju srečen slučaj ne pripeljal vklip, — odpotovala bi bila ona brezvsečno v domovino. Toliko nežniš je bilo tedaj na jino snidenje. — Ko je prišla ura, o katerej sem moral zopet v lazaret nazaj, zatrjevala mi je še Amalija — da si sem jej ugovarjal, da bode takoj drugo jutro napotila se k majorju, da ga bo dobro izpovedala zavoljo njegovega nemoškega vedenja, in zahtevala, la mene prepusti njenemu varstvu. — Sladko in mirno prespal sem to noč, kakor dosedaj še nobene v slavnih Draždanih. Drugo jutro dobil sem od majorja po njegovem adjutantu poročilo, da naj budem pripravljen, da budem odposlan v domovino. Vesel sem bil te novosti, dasiravno se mi je malo neverjetna in čudna dozdevala, — posebno, ker nij bilo Amalije k meni, kar mi je za gotovo obljudila. Mislil sem si, major je gotovo Amaliji naznalil, da budem odposlan domov, — in da me lehko počaka ob določenej uri na kolidvoru. To je sicer Amaliji reklo, — kakor

Vse to dela angleškim diplomatom preglavice; magjarski in židovko-nemški turkoljubi padajo iz jedne omotice v drugo.

Se ve da — angleški interesi so zdaj v največji opasnosti; Anglija, po rusofilih zazibana v trdno prepričanje, da je ruska država po prvih vojnih nevspehih za dolgo potrta, zdramila se je sedaj, a zdramila neprijetno. Ruski zmagovalni hurá-klici done dej na ušesa in ruskih topov grom uveruje Anglijo, in ž njo nje turkoljube zaveznike, ka je muzelmane države moč ob kraji.

Sedaj, ko se dan na dan očividneje pokazuje, da je Turčiji nemogoče, dalje se protistavljati ruskim armadam, sedaj, ko dan sklepanja miru in osvobojenja turških Slovanov izpod njih tlačitelja bliže in bliže prihaja, sedaj se hoče angleška kramaria vspeti, sedaj hoče russkemu orežju „sto“ klicati! Angleške fraze o neutralnosti so nakrat dobile očito vojevit obraz. Angleška nesramnost, in turkoljubo sovraštvo do Slovanov, bodela stoprav sedaj pokazala se v pravem svojem peklenškem blesku, in ne bilo bi nemogoče, da, ko je Ruska premagala Turčijo, dobole opravka še z drugim sovragom — Angležem. Verjetno nij — ali nemogoče bilo.

Oikar je počil glas, da hoče Turčija z Rusko separatno o miru dogovarjati se, takoj je šnil infamen anglešk kramar po konci in kar naravnost zahteva, da mora tudi Angleška biti pri sklepanju miru mej Turčijo in Rusko — in sicer, ker to zahtevajo „evropski interesi!“

Tukajšnji nemško židovski listi začeli so tudi prav po angleško-kramarsko gosti ter tudi zahtevajo, da se mora Avstrija protistaviti terjatvam russkim in tudi naš Magjar hoče svoje pogoje Rusiji diktirati?! Ker je Nemčija za to, da imati Ruska in Turška popolnem prostro roko mej soboj, imenujejo to nemško politiko dunajski židovi „separatno prusko stališče“, ki naj bi ne prevagalo. Začenjajo pri tem se ve da tudi prav po židovsko nemško-rusko prijateljstvo griziti ter menijo, da bode angleško-avstrijska zveza vsakako jednakomerna (?) nemško ruskej.

Politički položaj je baš sedaj za Avstrijo zelo neugoden. Pravega prijatelja nemamo

Avstriji nikjer. Mej Nemčijo in Avstrijo se mnrena tim dalje oddaljujejo; Italijan preži, v jugu se bodre proti nam Bošnjaki, prej navdušeni za Avstrijo.

Od ruske eneržje v vojevanji in diplomaciji ovisela bode na vsak način Slovanov boljša bodočnost! Radovan Perunov.

Domače stvari.

(Ljubljanski mestni zbor) ima denes 28. nov. ob 5. uri popoludne sejo. Na dnevnem redu so poročila finančne sekcijs o raznih blagajnicah, nasvet Regalijev o brvi črez Gruberjev kanal in nasvet občinskih svetovalcev Bürger, Leskovic in Mahr o peticiji na državni zbor gledé znižanja nekaterih novih colnih tarif na konsumne stvari.

(Pod konje.) Predvčeranjem popoludne sta na koncu frančiškanskega mosta v špitalskih ulicah dva hitro dirajoča voza: g. Teodorja Lukmana in g. Valentina Češka srečala se in ozke ulice tako zaprla, da je prišla pěstunja Reza Rozman z dvema Ledenskovima otrokom, ognivši se Lukmanovemu vozu, pod konje Češkovega voza. Ljudje so hitro njo in štiriletno Ledenskovo deklece izpod konj izvlekli in sta obe le lahko ranjeni. Opasno pa je ranjen Ledenskovi dve leti stari dečko, ki ga je dekla pěstovala: konj ga je baje močno na glavico udaril s kopitom. Nevolja na hitro in lehkomišljeno vozeče v ozkih ulicah je občena. To je v špitalskih ulicah v kratkem uže druga povožnja nesreča.

(Novo rimske cesto), trdno izdelano, so našli, — kakor se nam od tukaj piše — na ljubljanskem močvirji mej Škofljico in Pijavo Gorico.

(Učiteljsko društvo v Celji) bode imelo četrtek 6. decembra t. l. svoj deveti letošnji zbor, h kateremu se častiti udje tega društva uljudno vabijo. Odbor.

(Tiskovna pravda.) Porotne sodbe se v Ljubljani začno 3. decembra. Prvo obravnavanje se bode vršilo v ponedeljek ob 9. uri dopoludne proti odgovornemu uredniku „Slovenčevemu“, g. Pevcu, katerega c. kr. drž. pravdništvo toži, da je z nekim konfisciranim člankom „po volityah“ kalil javni mir in red ter šuntal zoper nasprotno stranko.

tudi, da se naj vsede v isti vlak, kateri se mej 10. in 11. uro odpelje proti Dunaju, tam me bo uže dobila. Na njeno prošnjo, da bi me pustil v poseben kupej, nij hotel vstreči, in se je izgovarjal, da bi to bilo zoperpostavno, da moram kakor drugi potovati pod ekskorto. Revica je verjela in odpeljala se ob 11. z vlakom proti Dunaji, — jaz pa sem bil mej tem vtaknen v neko klet, kjer sem moral pričakati noči, da bi bil dalje odpeljan, — ne na Dunaj, ampak v Berolin, in od tod v tvrdnjavo Spandau. Vrli major je kombiniral menda tako-le: Premirje bode kmalu skleneno, tega vslilence mej tem pošljem v tvrdnjavo, ga dobro počrnim ko silovitnika, — od koder mu ne boje tako lehko zopet priti na svitlo. Mej tem jaz odpotujem v Prago, se dam poročiti z Amalijo, katera mi je od očeta uže tako obljudljena, — in potem za moj del ta Muren naj tudi izleže iz lükaje, v katero sem ga vtaknil.

Gosp. major je naredil račun brez krčmarja. Premirje je bilo res kmalu skleneno, in jaz sem bil, ko sem jasno dokazal, da sem vsacega zločina popolnem prost, ter da se je

promeščenje zgodilo iz golega sovraštva — brez daljne ovire spuščen domov. — Ako in kako se je zagovarjal major zaradi tega samovoljnega čina, ne vem, ker ga od takrat nisem več videl.

Minulo je leto. Jaz sem v skrbnih rokah Amalije popolnem okreval, dovršil svoje izpite, si pridobil diplomo doktorja filozofije, — in svojo Amalijo.

Nij li vse istina, vpraša Muren svojo sogro Amalijo in jej ljubezljivo pogleda v velike plave oči? — Da, odvrne mu ta, sedaj naju nobena spletka več ne loči, in ker so se nama stavile v najinej ljubezni tolike zaprake, — uživava jo sedaj v toliko večje meri neprikračeno, — in ostaje nama sladek spomin!

Kazalec na uri kazal je uže polu ene v noči; dvignili sino čaše in spraznili jih na dobro zdravje ljubezljive dvojice, profesor Muren je pa klical: „živijo polka française!“

Domov grede ponavljal sem še sam pri sebi besede: „pač sladek spomin!“

— (Samoumorec.) Piše se nam iz Rakitovca 26. nov.: V bližnjem Podgorju se je preteklo noč s cijankalijem zastupil železniški uradnik, conte St. Bil je iz Trsta predstavljen tijá, a uže drugo jutro njegovega bivanja v Podgorji našli so ga pod lopo na koglišči mrtvega, a pod njim stekleničo z ostanki cijankalija. Kaj je še mladega moža prigalo do samoumora, nij znano. Čudno je pač to, ker je živel v tako ugodnih razmerah. Čul sem, da bodo mrtveca prepeljali na Gorisko pokopališče.

— (Nemška klofuta „Laibacher Tagblatt“.) Mi smo včasi uže povedali, da ne poznamo v vsej nemškej žurnalistiky bolj neumnega lista, kakor je organ ljubljanskih nemškutarjev. Zdaj to uže vsi pametni Nemci pravijo, katerim v roke pride. Tako piše nemška in ustavoverna „Cillier Zeitung“ sledče: „(Das „Laibacher Tagblatt“ in Harnisch.) Wir hatten unlängst die Kühnheit, es übel zu vermerken, dass das „Laibacher Tagblatt“ bis in die jüngste Zeit fast in jeder Nr. den gewichtigen Ausspruch that: „Ego vero censeo, die Slovenen müssen in's Irrenhaus.“ Es glich in dieser Richtung thatsächlich dem bereits kindisch gewordenen Cato, nur mit dem Unterschiede, dass der Wunsch Cato's erfüllt wurde, während das „Laibacher Tagblatt“ Gefahr läuft seine Redaktionskanzlei demnächst selbst im neuen Irrenhause aufschlagen zu müssen. Symptome hiezu sind genügend vorhanden. Hier ein Beleg aus der Feder des Herrn Redacteurs Müller vom „Laibacher Tagblatt“. Er schreibt uns unterm 18. d. M. wörtlich: „Ich erwarte von Ihrer Collegialität, dass Sie es in der Folge nicht mehr gestatten, dass das „Laibacher Tagblatt“ in der „Cillier Zeitung“ lächerlich gemacht wird; wenn wieder ein ähnlicher Fall vorkommen sollte, so werde ich das „Cillier Arrestanten-Blatt“ nach Gebühr verarbeiten.“ Durch diese Zuschrift hat sich das „Laibacher Tagblatt“ nach Gebühr lächerlich gemacht, doch nehmen wir gerne die Verantwortung auf uns, damit dem genannten Herrn Redacteur Gelegenheit geboten wird, seinen Arrestantenwitz ebenso oft loszulassen wie seinen Irrenhauswitz, erklären aber schon im vorhinein, dass wir uns in keine Polemik mit ihm einlassen wollen. Schliesslich erachten wir uns verpflichtet die Erklärung abzugeben, dass wir trotz dieser Differenz mit dem Organe der Verfassungspartei in Krain, keineswegs als Vertheidiger der Gegenpartei gelten wollen. Wir verschmähen es nur mit billigen Witzen unsere politischen Gegner zu bekämpfen; der Kampfweise des „Laib. Tagblattes“ ist es zu danken, dass sich in Krain die politischen Gegner thatsächlich in den Haaren liegen und dass das sociale Leben das selbst durch den heftigen Parteidader gänzlich untergraben wurde, während in Cilli und Untersteiermark die politischen Kämpfe sachlich ausgefochten werden, ohne die politische Feindschaft auf das Privatleben zu übertragen. Wir verschmähen es eben dem Privathasse die Feder zu Lügen und Verläumdungen zu leihen.“

Razne vesti.

* (Goveja kuga.) Zadnji ponedeljek so v Češkej Lipi pobili na železnici 137 glav goveje živine, ki se je od srbske meje pripeljala in je bilo nekoliko kužnih vmes.

* (Turški ranjeniki) rajše mrjó za ranami, kakor da bi jih pustili izrezavati; pravijo namreč, ako ostanemo vse življenje po kvéke, moral bi nas rediti sultan, ki pa nema za to denarja, ako pak umremo, odprta so nam sedma nebesa se cvetočimi dekleti in vskoršnimi slastmi.

Važno

je naznano v denašnjem številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta biša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na denašnji inserat opozorujemo.

Tujci.

26. novembra:

Pri Slovu: Stiene iz Dunaja. — Lengyel iz Kaniže. — Nandor iz Peste. — Kopriva iz Zagorja. — Löwy iz Dunaja. — pl. Steinbüchel iz Trsta. — Wellen iz Dunaja.

Pri Maliči: Färber iz Dunaja. — Tschinkel iz Kočevja. — Liebl iz Gradca. — Fuchsberger iz Dunaja, — pl. Langer iz Dolenjskega. — Finck iz Gradca. — Urbancič iz Dvora. — Wagenseil iz Dunaja. — Engelsman iz Brna.

Dunajska borza 27. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	55	"
Zlata renta	74	"	30	"
1860 drž. posojilo	112	"	60	"
Akcije narodne banke	813	"	—	"
Kreditne akcije	206	"	50	"
London	118	"	55	"
Napol.	9	"	53	"
C. kr. cekini	5	"	66 1/4	"
Srebro	106	"	30	"
Državne marke	58	"	75	"

Vsem bolnim moč in zdravje brez lekarja in brez stroškov po izvrstni
Revalessciere du Barry

v Londonu.

30 let nje je nij bolesni, ki bi jo ne bila ozdrivila ta prijetna zdravilna brana, pri odraslenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prane, i na jetrah; žlezadnuho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, nepravljjenje, zaprtje, prehlajenje, nospanje, slabosti, zlatotilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, sumenje v ušehih, slabosti in blevanje pri nosedih, otokost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in predajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prvega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofjine Castlestuart, Markize de Brehan s mnogo drugih imenitih oseb, se razpoljujeva na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessciere Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju vscaini cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistit ia mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prahih boleznih, ampak tudi pri pljučnicni in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in členi mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessciere je ozdravila večletna i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bone čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledati zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkazana tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljajo izrekam gledati Revalessciere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec,

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vseled rabe Vaše Revalessciere du Barry potnama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaše Revalessciere ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let aučile.

(Gospa) Armande Prevost, posestnica.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, te-

se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več nəem, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. Revalessciere-Biscuite v puščah in Revalessciere-Chocolaté v prahu 12 tas i gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu sa 120 tas 10 gld. rodajo: Du Barry & Comp. na Du azaji, Wallis-Liesingasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih skrajih in specijalkah trgovcev, tudi razpoljila dujska hiša na vse kraje po poštini nakazno ali povzetih. V Ljubljani Ed. & Shr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovem pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeriju P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androvicu. (151)

Lep klavir,

še dobro obraben, se prodaje za primerno ceno. Natančnejše se izvē v sionovih ulicah, v prodajalnici št. 46 (nova). (359—1)

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“: Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, posloveni dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Glavni dobitek ev. Naznanilo sreče. Dobitke garantira država.

Vabilo za udeležitev dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane velike denarne loterije, v katere se bode gotovo dobilo čez

8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obseza vsled načrta samo 85.500 srečk so slediči: namreč 1 dobitek event. 375.000 mark, specijalno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5000, 56 krat po 4000, 3000 in 2500, 206 krat po 2400, 2000 in 1500, 412 krat po 1200 in 1000, 1364 krat po 500, 300 in 250, 28246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 15839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in dobespejo čez nekaj mesecov v 7 oddelkih do gotovo odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode

službeno

dne 12. in 13. decembra t. l.

in velja za nje

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr.

Pol originalne srečke 1 " 70 "

Četr originalne srečke 1 " 85 "

in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankirane pripošiljavati zneski ali pa proti poštne povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsek udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastonj tudi originalni načrt z vtisnjenim državnim grbom in po dovršenem žrebanju pripoji se takoj vsacemu brez zahtevanja službeni spisek žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzanesljivejšim molčanjem.

■ Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s poštno nakaznico ali pa priporečnim pismom.

■ Obrne naj se tedaj vsak z naročilom zaupljivo do moje firme

Samuel Heckscher sen.,

bankirna in izmenjevalna pisarna v Hamburgu. (329—8)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.